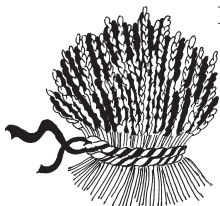

ЗАСІВАННЯ (посипання) — давньо-слов'янський новорічний звичай. У перший день Нового року дорослі й діти, ходили від хати до хати, символічно засівали хлібні зерна і бажали господарям щастя, здоров'я, щедрого врожаю. Напередодні Нового року наші предки уникали сварок і неприємностей, зустрічали свято якнайвеселіше, аби рік вдався щасливим.

ВИНЕСЕННЯ ДІДУХА

Після півночі, на Новий рік, збирають Дідуха, якого поставлено в хаті на покутті на Свят-Вечір, виносять в садок і спалюють. На цей вогонь і кладуть сміття, що вперше замели хату від Свят-Вечора. До Нового року не замітають хату, щоб не вимести долі-щастя бо у дідуху оселені духи та душі предків. У цю ніч вогнем очищують господарство від злих сил а з димом Дідуха відходить Щедрий на небо, до сонця, а духи відлітають на ниву. По спаленню Дідуха, господарі ждуть посівальників.

Опівночі люди виходять надвір слухати як Новий рік проганяє старий і свариться з ним. Старий рік відходить і хоче забрати все своє зі собою, але Новий рік віддає лише "лихе", а що добре залишає.

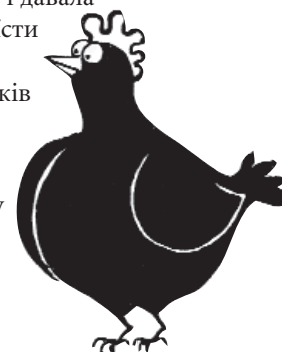
У новорічну ніч ніхто не спить. Не можна спати, бо треба "Щедрого" і Новий рік зустрічати, вирядивши Старий рік, і охороняти майно від злих сил. Треба оберегати корів від відьом, бо в цю ніч вони зі Старим роком на мітлах літають на місяць.

Засівання - Вперше, як правило, посівали вдома. За це батьки нагороджували своїх посівальників грішми та ласощами. Потім ішли до сусідів і родичів. Посівальників, що ходили невеличкими групами, приймали, як найбільш бажаних гостей: запрошували сісти до столу— "щоб свати сідали" (так казали там, де були незаміжні дівчата).

Після закінчення всіх обрядових дій господарі пригощали посівальників яблуками, бубликами, свіжоспеченими млинцями, часто давали й дрібні гроші. Зерно, що вони розкидали по хаті, господиня збирала і давала курам, аби краще неслися. (Зерно "посівне" мусить з'їсти лише птиця). А ласощі, яких назбирувалося чимало, "левоу частину" віддавали собакам. Тому посівальників постійно супроводжували зграї собак.

У день Нового року не можна сваритися, казати "поганих" слів, спогадувати "злого". Не можна нікому нічого ані позичати ані дарувати, за винятком посівальникам та переодягнутому карнавалові. Цим треба подякувати і заплатити

При посіванні віншували:

Сію, вію, посіваю,
З Новим роком вас вітаю!
Щоб було у вас і в стіжку, і в мішку,
І в коморі, і в оборі,
В ложці, в мисці, і в колисці.

Сійся, родися, жито, пшениця і
всяка пашниця, на здоров'я, на
Новий рік, нехай вам вродить
повний засік.

На щастя, на здоров'я
На той Новий Рік,
Щоб Вам ся повололо,
Краще як торік.
Щоб Ви були веселі
Як Ангели в небі.

ЗАЙНЯТТЯ НА СХОДИНИ

Викидати Старий рік і вітати Новий можна на сходинах — гурткових чи курінних. Як тут згадано, від Різдва до Нового року, не викидали сміття. В Новий Рік збирали все сміття, господар його давав в мішок і на дворі разом із дідухом. Це був ритуал, яким позбувалися Старого року, щоб вітати Новий. Цю традицію можна перевести на сходинах в такий спосіб:

Назначити когось Старим роком а когось Новим роком. Кожний в гуртку чи курені пише на куску паперу якусь погану звичку, якої хоче позбутися. Старий рік збирає ці папірці в мішок і його, разом з мішком, викидають за двері.

Тоді всі пишуть на нових кусках паперу побажання другим — щось доброго що хоче щоб сталося в Новому році. Новий рік збирає ці побажання в мішок а тоді по одному читає.